

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentaria Vetustissima & profundissima Super Canticvm Canticorum Salomonis Qvod Hebraice Dicitvr Sirhasirim

Wolbero <de Sancto Pantaleone>

Coloniae Agrippinae, 1630

Versvs XI. Fauus distillans labia tua sponsa mel & lac sub lingua tua: &
odor vestimentorum sicut odor thuris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10027

tuale dici potest vnguentum, sed omnino erit inefficax, nisi ibi fuerint fides, spes, & charitas. Est iterum aliquis, qui prædictas virtutes non habet omnes, habet autem alias, sed nec iste de his probatum poterit habere vnguentum absque adiectione harum trium virtutum. Qualescunque ergo vel quantascunque virtutes quilibet habuerit, oportet ut his tribus nunquam careat; si salutis suæ efficientiam habere desiderat: Cum itaque sint in Ecclesiâ alij istis, alij illis, aliqui pluribus, aliqui paucioribus præditi virtutibus, semper tamen illis fide, spe, & charitate cohærentibus, rectè potest dici non singulari numero odor vnguenti, sed plurali numero odor vnguentorum; sed iste odor super omnia aromata, quia istis intermixtæ virtutes redolent, & valent, carentes etsi redoleant, inefficaces manent. Sequitur,

*fauus distillans labia
tua.*

VERSUS XI.

*Fauus distillans labia tua sponsa mel
& lac sub linguâ tuâ: & odor vestimen-
torum sicut odor thuris.*

Quid labia sponsa, nisi prædicationem vtriusque testamenti debemus accipere? sicut enim in corpore labia ita sunt constituta, ut vnum superius, alterum sit inferius, ita vetus testamentum prius, nouum est posterius: & quia per labia sermo exprimitur, prædicatio horum duorum testamentorum per labia non inconuenienter accipitur. Sed quid est, quod hæc labia dicuntur *fauus distillans*? fauus namque mel in cera est: quid autem est mel in cera, nisi diuinitas in humanitate? prædicatio verò vtriusque testamenti quid aliud sonat quam Deum hominem factum pro humani generis redemptione vna per figuram significans, altera significatum in veritate repræsentans? quicquid autem Ecclesia de Christo prædicat, & de diuinitate, & de humanitate ipsius est. Quis verò nesciat, quod mel dulce, cera mollis est? Christus autem per miracula & prædicationem suam ex diuinitate dulcis fuit, per corporis passionem ex humilitate mollis atque tractabilis: vnde & comprehendit & occidi potuit, quia Deus immensus; incomprehensibilis & inuisibilis, per humanitatem se visibilem

Per labia sponsa vtriusque testamenti prædicatio accipitur.

Cur labia sponsa dica-
fauus distilla-
ns.

visibilem & humilem, & quasi ceram mollem atque flexibilem exhibuit: quasi enim mel in cerâ fuit, quia dulcedinem misericordiæ & compassionis suæ, de cœlo se ad terras inclinando, & veritatis suæ lucem administrando per totum distillavit mundum.

Labia sponsæ cur fauo distillanti assimilantur.

Fauus ergo distillans sanctæ Ecclesiæ labia dicuntur, quia omnis diuinæ dispensationis, quæ circa genus humanum acta est, & nunc quotidie in sacramentis & rebus Sacramentorum agitur dulcedo & gratia, ipsius prædicatione cognoscitur. De qua adhuc subditur, *mel & lac sub linguâ tuâ*, hoc est & in voce & in corde, quia videlicet mel fortium cibus est, lac infantium, & hæc in prædicatione suâ Ecclesia pronuntiat, loquendo vel scribendo, quibus & fortes roborantur & infirmi nutriantur. Et quia prædicationem suam bonis operibus confirmat, verbo & exemplo filios suos instruendo, subditur.

Quid intel- ligatur per mel & lac quod sub lingua sponsæ memoratur esse.

Et odor vestimentorum tuorum sicut odor thuris; quod vestimenta bona opera intelligi debeant, sacræ scripturæ autoritas docet, scriptum est enim, *beatus qui custodit vestimenta sua, ne nudus ambulet, & videant turpitudinem eius*; & in prouerbij Salomonis, *omni tempore vestimenta tua sint candida*; custodire enim vestimenta est bona opera habere, ne tur-

Apoç. 16.

Eccles. 9.

pem in iudicio patiatur repulsam si nudus virtutum tegmine appareat, quo peccatorum suorum deformitatem tegat. Candida vero vestimenta habere est, opera sua vitiorum sordibus non inquinare, quia ante Dei oculos virtutum opera sordent, quæ vitiorum commixtione fœdantur.

Quid autem est odor vestimentorum, nisi fama & opinio bonarum actionum? Sed iste *odor vestimentorum est sicut odor thuris*, quia nullius efficaciam est aliquod opus bonum nisi redoleat ex igne charitatis. Sicut enim thus incensum fumat & redolet, sic mens alicuius sancti spiritus igne accensa fumat ex compunctionis gratiâ, siue peccata sua deflendo, siue ad supernam patriam suspirando. Cumque per compunctionis gratiam præteritam recognouerit culpam, siue futurorum bonorum, huius vitæ breuem optauerit moram, ardentius exequitur lucra pietatis, quando & interius magis ardet per charitatem, & exterius redolet per bonam opinionem. Dum enim proximi eius proficiunt exemplo, illorum lucra facit etiam sua, quia in eius actionibus discunt, vnde sibi bonorum operum merita adquirunt.

Quid per vestimenta significetur, & cur vestimenta sponsæ odori thuris assimilantur.

Dicit ergo sponsus sponsæ, hoc est Ecclesiæ, siue fideli animæ, odor

animæ, odor vestimentorum tuorum sicut odor thuris, ac si dicat, ideo mihi bonus odor virtutum placet, quia ex igne charitatis meæ incensus redolet, & ita ad me ille odor quasi quædam oratio dirigitur, quemadmodum thus mihi soli pro deuotione precû incenditur & offertur.

VERSUS XII.

*Hortus conclusus soror mea sponsa,
hortus conclusus, fons signatus:*

Per meta-
phoram quæ
quatuor sit
modis spon-
sus sponsæ
pulchritu-
dinem præ-
dicare pro-
sequitur.

PER figuram metaphoram quæ quatuor modis fit id est ab animato ad animatum, ab inanimato ad inanimatum, prosequitur sponsus sponsæ prædicare decorē & pulchritudinē sponsæ, duobus modis supra dictæ locutionis intermixtis, id est, ab animato ad animatum, & ab inanimato ad animatum: nam cum superius oculo & crine, mammis siue vberibus & labijs, quæ sunt partes animati corporis, odore quoque vestimentorum quod est pars inanimati corporis, variam sponsæ pulchritudinem enuntiasset, nunc per eum solura modum, qui est ab inanimato ad animatum, alia quoque pulchritudinis siue dignitatis ipsius prædicamenta enumerat per similitudines horti & fontis, & emissiones ipsius horti, quæ per septem species

describuntur, videlicet cypri, nardi, & croci fistule & cynamomi, myrræ & aloë, de quibus singulis dicendum est.

Cur autem Ecclesia dicitur hortus? nimirum propter assiduè in eâ pululantia virtutum germina, quia sicut ideo dicitur hortus, eò quod ibi semper aliquid oriatur, ita dicitur Ecclesia hortus, quia sepe in eâ oriuntur virtutum opera, per profectum filiorum eius, quos quotidie in baptismo acquirit, & in fide nutrit, & operibus fidei prouehit. Sed quare hortus iste conclusus, vel propter

Ecclesia cur dicitur hortus.
Ecclesia cur hortus conclusus vocetur.

Sacramentorum inuisibilem virtutem & singularem dignitatem, siue propter sanctarum scripturarum mirabilem profunditatem, seu propter inexpugnabilem diuinæ defensionis firmitatem. Nam cum ex Sacramentorum inuisibili virtute quotidie salus credentium pullulet, non tamen omnibus patet, quomodo in vnoquoque Sacramento, virtutem & rem Sacramenti interius operetur Spiritus sanctus, quare ipsa Sacramenta instituta sint, quomodo & à quibus eadem Sacramenta danda & accipienda sint, quæ fides, quod fidei meritum, quis ordo, quæ ordinis causa, quæ postremò ipsorum sacramentorum reuerentia, quæ & quanta irreuerentiæ culpa, quæ omnia quia ita sunt occulta & clausa vt nemini pateant, nisi his qui possunt dicere cum Apostolo, nobis autem

Primo dicitur Ecclesia hortus conclusus propter sacramentorum inuisibilem virtutem